

Sierdiamanten schitteren in sprookjesjuwelen

*Diamantrush
in
Europa*

AN twee blaadjes, geheel hezel met briljanten, hangt een perrormige parel, zo groot als de van een fijne vinger en glanst licht een klare vijver in maanlicht. Het evenbeeld van deze oorsprong is juist zo gemaakt en even mooi, maar de parel is zwart en op glans is van het water in een zachte nacht. Uit de kleine veranderingen van ongelooftijde pracht die één avond in Amsterdam was tentoongesteld voor een groepje insiders, zouden wij een hanger gekozen hebben. Het waren Zuidzeeparels. Dit paar is echter vertegenwoordigde waarde van vijftigduizend gulden Ned. crt.

De European Diamond Council houdt jaarlijks een congres, waarvoor de twaalf voorzitters van de nationale comités bijeenkomen. Bij de laatste congres in oktober 1963, werd het congres in een van de grootste landen gehouden. Dit keer viel aan de Nederlandse hoofdstad als „Amsterdam Diamantstad“ de eer te beurt, „bescheiden“ collectie waarde van materiaal, verzekerd voor drie miljoen gulden Ned. crt. werd tentoongesteld. Het woord „bescheiden“ van de congressisten. Voor een paar was het geëxposeerde gelijk met de schatten van de duizend-en-nacht.

een diamant is het kloven ofwel het doorzagen langs een van de natuurlijke groeivlakken. Een tweede proces voor de briljant is het snijden in rondvorm, waartoe de diamant tegen een andere diamant snel wordt rondgedraaid; dan volgt het slijpen. Met vernalen diamant, die zo fijn is als sigarettenas en vernamend met olijfolie bewerkt de slijper zijn steen in de slijpplaten met 2500 omwentelingen per minuut. Elke facet heeft de voorgeschreven standaardvorm en ofschoon de slijper werkt op het gezicht, weet hij precies hoe een facet eruit moet zien als het voltooid is en hoe het harmonieus deel gaat uitmaken van het geheel.

Alleen de zuivere volmaaktheid van vorm, die hij eraan geeft, zal straks de steen doen stralen in de eerste luster. De diamant zal dan de lichtstralen verstrooien waardoor het vonkend spel ontstaat, dat men „vuur“ noemt. De rondgeslepen briljant moet 58 facetten hebben, een Italiaanse graveur Vincenzio Peruzzi is de uitvinder van deze minutieuze vlakverdeling, waardoor dit summum aan schittering ontstaat. Het slot van de bewerking is het polijsten tot spiegelgladde vlakjes.

Een van de bekroonde verloovingsringen in de wedstrijd, die werd uitgeschreven door de Beers; hartvormige ring met een draaibare briljant en een robijnen helft, die kunnen worden geopend om een blik te gunnen op een verborgen portretje. De ring is van Spritzer en Fuhrmann, Curaçao. De Curaçaose juwelier exposeerde dit pronkstuk op de tentoonstelling van de Diamonds International Academy in New York (oktober 1963). De ring, waarvan de foto ontlangs in enige dagbladen werd afgedrukt, is nog op Curaçao aanwezig en verkrijgbaar.

Bekroond

der inzendingen bestond uit twintig meesters van de grootste juwelenaars van de moderne wereld. „Kom in mijn kamer“ is de gastnaam van een brochure. Een (zwarte parel), diamanten (robijnen oogjes) zit in een net, met diamanten dauwdruppels en een „Zeeshuimduweling“ heet een juwelier van negentien ovale smaag- en gevangen zijn in glinstende golfjes van driehonderd briljanten.

„Zeewonder“ is een grillig takje metaal, waaraan zeven in marquisevorm geslepen diamanten visjes hangen, zodat het lijkt alsof ze zwemmen.

Een ander deel van de expositie is gewijd aan de verloovingsring diamant. Bekroonde ringen van de deelnemers in een competitie, die werd uitgeschreven door de Beers, de machtige Zuidafrikaanse diamantconcern. Romantische, sentimentele, kostbare, pronkerige ringen, ernstige en eenvoudige ringen, en al zijn echt.

„Een andere stenen trekken een breed spoor door wereldgeschiedenis en kunsthistorie, door heilige geschriften en sprookjes. Zij hebben schitterende betekenissen in ere en in liefdedienst, zij zijn lichtend symbool voor ridderschaps en status. Het heldere spoor door de duistere wereld van misdaad. Breed loopt het uit in de moderne industrie. Er is momenteel een geweldige vraag naar diamanten. Na de Tweede Wereldoorlog is de productie van ruwe diamant gestegen van 14 miljoen karaat tot 15 miljoen karaat. Maar er is geen schot: wat vandaag wordt geëxporteerd is over een maand verkocht. Diamanten vinden zo vlug hun weg door de welvarende wereld om schoonheid, om hun waarde als statussymbool, niet in het minst om grote beleggingswaarde tegenover de ontwaarding van het geld.

Industrie

Maar 80 procent van de gedolven diamant wordt onmiddellijk gereviseerd voor de industrie. Voor de rest van de grammofon, voor de snijden van harde materialen, voor fabricage van sigaretten en macaroni is diamant nodig. Die diamant boort zich door bergmassa's heen en diep in de aarde naar kolenvelden. Hoog in de lucht richt de steen zich naar een vluchtend doel. Sedert de ontdekking van de ruimtevaart gaat er heel veel diamant letterlijk en figuurlijk naar de maan.

Bijna de gehele wereldhandel in ruwe diamant wordt beheerst door de oppermachtige diamantmagnaten uit Zuid-Afrika. De omzet van dit concern bedroeg vorig jaar 1160 miljoen gulden Ned. crt. Ofschoon de prijs van diamant in 1963 al met 5 procent werd verhoogd, steeg die in februari alweer met 10 procent, en toch blijft de vraag zo groot, dat de voorraden in de landen om de Middellandse Zee woonden, waren hierbij bevestigd. Toen de Spaanse joden in de 19e eeuw naar het noorden vluchtten, namen zij hun kennis mee. In Amsterdam legden zij de grondslag van de diamantindustrie.

Diamantenstad

In het kloven en slijpen heeft Amsterdam een wereldfaam. Verleden jaar werd hier voor 65 miljoen gulden Ned. crt. diamant geëxporteerd, bewerkt en voor het grootste deel weer uitgevoerd. De grootste diamant, die ooit gevonden is, de Cullinan, is hier gekloofd en geslepen om nu deel uit te maken van de Engelse kroonjuwelen. Al in de tijd van het Romeinse imperium werd diamant bewerkt. De joden, die de landen om de Middellandse Zee woonden, waren hierbij bevestigd. Toen de Spaanse joden in de 19e eeuw naar het noorden vluchtten, namen zij hun kennis mee. In Amsterdam legden zij de grondslag van de diamantindustrie.

De ruwe diamant, die uit de mijn komt (de Beers haalt ze zelfs uit zee) is niet mooi. Schoonheid en schittering kunnen in dit hardste materiaal worden door de slijper; de tientallen facetten op slijpt. Alleen de helderste stenen komen voor de bewerking als sierdiamant in aanmerking. De eerste bewerking van

Minuscuul

Het werk van een slijper is anoniem, maar zonder uiterst nauwkeurig en geduldig vakwerk zou er geen luster in juwelen bestaan. De bijous vragen een even grote hulde als de allerkleinste briljantjes, die wondering van experts afdwongen, op de Amsterdamse expositie de bebriljantjes, waarvan er 100 gaan in één karaat (1 karaat is een vijfde gram), zijn niet groter dan een speldeprik. Maar zij hebben 58 facetjes.

Also sprach Moeniralam in de hoop dat

WILLEMSTAD — Met fantarestoten heeft de heer S. G. M. Rozendal, fractieleider van de Democratische Partij in de eilandsraad van Curaçao, gisteravond de heer Alialam Moeniralam binnengehaald, die tot nog toe eilandsraadslid was voor de Nationale Volks Partij. De heer Moeniralam werd in november van het vorig jaar, toen hij was opgenomen in het ziekenhuis, bezocht door een delegatie van Surinaamse afgevaardigden uit de DP. Zij vroegen hem over te gaan naar de fractie van de DP en zouden hem in het vooruitzicht hebben gesteld een benoeming bij de inspectie van het Onderwijs. De heer Moeniralam is er toen (nog) niet op in gegaan; hij bleef mr dr M. F. da Costa Gomez, die hij gisteravond verguisde, zien en noemen als „messias“, „ilustrismo“ en doctismo“, zodat hij zelfs door een der huidige gedeputeerden moest worden afgeremd in zijn politiek enthousiasme.

De heer Rozendal verklaarde in zijn inaugurale rede bij de bekriging van Moeniralam: „Het gebeurde in de vergadering van hedenavond beschouwen wij dan ook als een begin van afbreuk van de NVP/COP-kleik op Scharloo. Curaçao en de Curaçaose bevolking mag vanavond met recht blij zijn dat dit afbreukingsproces thans is ingezet, omdat het hoop geeft dat binnen niet al te geruime tijd de mogelijkheid bestaat van een kentering in de verkeerde richting, waarin de huidige gedeputeerden ons eiland hebben gebracht“. (De heer Rozendal gebruikte de uitdrukking „kentering in de verkeerde richting“ verkeer, doch bedoelt het nu goed).

Collega M.

De heer Rozendal vervolgde: „Wij willen hierbij tenslotte een dringend beroep doen op andere leden van de NVP/COP-fractie die dezelfde teelstellingen hebben ondergaan als onze collega Moeniralam en die werkelijk strijden voor het belang van Curaçao, zich aan te sluiten bij de Democratische Partij teneinde met vereende krachten een einde te maken aan de destructieve politiek van het huidige Bestuurscollege en daartegenover te stellen een constructieve werkzaamheid ten behoeve van onze toekomst“. De DP-fractie telt nu 10 leden, van wie een lid afwezig is, wegens verblijf in een tehuis. De NVP/COP-fractie telt 12

leden, van wie een lid is overgelopen.

De heer Rozendal was opmerkelijk mild voor de nieuweling, die bij het recente begin van zijn politieke loopbaan, namelijk in zijn maiden-speech op 18 november 1963, ten aanzien van zijn huidige fractieleider opmerkte:

„Met betrekking tot het ontwikkelen van initiatieven, waarover Mijnheer Rozendal het met zoveel woorden had, noodzakelijk ter verbetering en instandhouding van ons staatsbestel en ons eilandelijke autonoomie uitbouw, is een vacuum ontstaan. Hetgeen verwacht kan worden van een regering, die de reden van haar bestaan niet vindt in planmatige arbeid, doch in de waan van de dag, een landregering en een dank zij de hemel „ter ziele“ Bestuurscollege, dat gevoerd werd door speculative effecten ener verblindende demonische leugen propaganda. Voor deze wijze van regeren, Mijnheer de Voorzitter, betalen de Nederlanders van Antillen en in het bijzonder Curaçao een hoge tol. Het is gegaan ten koste van de arbeidsrust, het is gegaan ten koste van de rechtszekerheid, ten koste van kapitaalbeleggingen, welke ook voor de volgende generaties bestaanszekerheid moeten bieden. Het is helaas gegaan ten koste van de zedelijke vooruitgang van de bevolking“. Ter nadere adstructie van de po-

litieke salto mortale van de heer Moeniralam volgen hier nog enkele citaten uit zijn „maiden-speech“. Klaarlijklijk was zijn hoop op een vergulde toekomst toen nog niet de boom ingeslagen (grootmeester der politici: Gomez, de nu verguisde). Men leze:

„Mijnheer de Voorzitter, van de andere kant, luisterend naar de grootste magistraat van Curaçao in Uw persoon als waarnemend Gedeputeerde van Financiën en de grootmeester der politici, der alle Antilliaanse politici van enige betekenis, heeft mij kracht gegeven even dieper in te gaan op de materie waarop eigenlijk alle ellende berust. Ik verzoek u, mocht ik dwalen, dat u mij terecht wijze. Enigszins trots, doch beducht voor de immense grote verantwoordelijkheid heb ik mijn ambt van dit legislatieve college op eilandelijk niveau enkele maanden geleden aanvaard.“

Ware patriotten

„Trots ben ik te behoren tot de partij der ware patriotten van dit eiland. Trots ook te mogen steunen een „gobierno insular di pueblo“ of te wel een „eilandelijke regering van het volk“. Beducht, Mijnheer de Voorzitter, vanwege de wetenschap nog een groentje te zijn op het gebied van staatsrechtelijk arbeid, doch geschraagd door de liefde tot dit eiland en zijn bewoners, mijn blickeiden kinderen zie, zou ik haast willen uitroepen: Ubi bene, ibi patria..... daar waar het goed is, daar is mijn vaderland. Het is er stellig goed geweest op Curaçao en kan nog goed worden. Mijnheer de Voorzitter, en ons Bestuurscollege „al alle middelen aanwenden om het beter te maken.“

Andere kant

Iets verder: „t Zelfbeschikingsrecht der Curaçaose naars, Mijnheer de Voorzitter, mag niet worden opgeofferd aan een overspannen gemeenschapsleven, nog minder van een van boven opgelegd juridisch gedrocht, een staatsrechtelijk onrecht waartoe de Ne-

derlandse Antillen, onder het regiem der zogenaamde democratische partij is uitgegroeid. Hierbij geenszins de poging aanwendend om Curaçao te isoleren. Een landsregering, die zich opdringt als doel, instede van middel tot eilandelijk levensgeluk, harmonie, materieel en geestelijk voorspoed is ten enenmale onaanvaardbaar. Dit opdat de heren van de andere kant het goed begripen.“

Represaille

Verder: „De strijd gevoerd om de erkenning der natuurlijke menselijke vrijheden, welke de Nationale Volkspartij als bepalend aanvaardt en welke de bron vormen waaruit zij haar democratische beginselen put. Helaas is het vormen van een regering een jaar en zoveel maanden geleden op grond van uitsluitend opportunistische overwegingen funest geweest, en heeft geleid tot het verzaken van etische beginselen, welke ten grondslag moesten liggen aan iedere regering. Het heeft geleid tot het ontstaan van vrees voor represaille en vervolging.“

Also sprach

Aldus sprak Moeniralam op 18 november 1963 in de eilandsraad van Curaçao. Hij kwam tot een climax: „Zonder zedelijke inslag graaft de politiek haar eigen graf en is zij niet meer politiek, doch intrige en „magogie en past het hoogste gebod, het Onze Vader met inzet van politieke munt hier in deze taal niet.“ De guilige D.P.-er Broos zei er dit van: „We hebben een ontroerend betoog gehoord van de heer Moeniralam. Mijnheer de Voorzitter, aan ontroerende betogers heeft Curaçao geen gebrek.“

Ter afronding van de geschiedenis Moeniralam volgt hieronder de laatste bladzijde. Zijn rol is uitgebeeld na de politieke salto mortale, die de politieke dood ten gevolge heeft. Men leze er op na, wat hij nu zegt van de „ware patriotten“ en deszelfs leider. Er zijn geen woorden voor.

Also sprach Moeniralam op de koop toe

Mijnheer de voorzitter,

Het is de taak van een volksvertegenwoordiger te waken dat de democratische beginselen van ons staatsbestel geëerbiedigd worden. Het is zijn plicht te voorkomen dat deze beginselen waarop onze gemeenschap is gebaseerd worden aangetast of beperkt.

Wanneer aan deze fundamentele principes wordt getornd heeft de volksvertegenwoordiger geen andere keuze dan al zijn kachten en overtuigingsvermogen in te zetten om dit te voorkomen en te beletten. Dit, mijnheer de voorzitter, is de omstandigheid waarvoor ik mij vanavond geplaatst zie. Ik heb geen keuze, mijnheer de voorzitter, als volksvertegenwoordiger rest mij geen andere weg dan tegen dit ontwerp te moeten stemmen. Dit ontwerp houdt immers in dat bepaalde democratische rechten van een vrij hoogstaand intellectuele groep van onze gemeenschap onnodig worden beperkt en aan banden gelegd.

Mijnheer de voorzitter, ik kan me best indenken welke gedachten de leider van de N.V.P. hebben geïnspireerd om dit huidige ontwerp ter tafel te brengen. De leider van de N.V.P. immers is een man behept met eigenwaan en een ontoereken-

bare neiging tot zelfverheerlijking en een krankzinnige lust om te worden beschouwd als een afgod. Daarnaast bezit hij de typische klein dorps mentaliteit van een bekrompen leider die naast zich geen figuur durft te dulden die zijn vermeende glans en luster zouden kunnen verdonkeren. Maar de waan voorstellingen van een leider met dictatoriale aspiraties zijn voor mij geen argumenten die een ontoelaatbare beperking van vrijheid kunnen rechtvaardigen.

Dit ontwerp, mijnheer de voorzitter, heeft mij tot de overtuiging gebracht, dat ik niet langer blindelings de leider van de N.V.P. kan blijven volgen. Jaren lang heb ik mijn beste krachten aan de N.V.P. gegeven in de overtuiging dat deze partij werd geleid door een figuur van formaat die het neger ras uit zijn verdrukking zou verheffen. Met dit doel voor ogen was het voor mij een behoefte te strijden voor de verweze van dit ideaal.

Mijn eerste ontgoocheling kwam in een prive onderhoud met de leider van de N.V.P., waarbij ik aandrang om bepaalde maatregelen te nemen ten behoeve van onze gekleurde bevolking. De leider van de N.V.P. zei toen, en ik citeer zijn

woorden: „De negroïde ras moet men voor 99% alleen beloven en slechts aan 1% geven. Daarbij is het nodig deze 1% op een bepaalde geraffineerde manier het een en ander toe te kennen met dien verstande dat dit zal strekken tot grote onderlinge verdeeldheid en afgunst van elkander. Hierbij — aldus de leider van de N.V.P. — moest zeer psychologisch te werk worden gegaan.

Bijna gelijktijdig met deze uitspraak die op mij grote indruk heeft gemaakt, vertelde de leider van de N.V.P. mij zijn keuze van de gedeputeerders voor het eilandgebied Curaçao en ik citeer weer zijn woorden: „Ik moet in dit stadium, de haat, de nijd en de minachting die ik voel tegenover de Nederlanders onderdrukken en op dit ogenblik vooral de schijn wekken de Nederlandse kolonie goed gezind te zijn. Daardoor is het nodig van de Hoeven als gedeputeerde te benoemen. En je begrijpt natuurlijk dat met een Nederlander op de post van Financiën, ik gemakkelijk geld zal los krijgen van Nederland voor mijn eigen belangen.

En wat betreft de los Santos zei hij: „Ach Moeni, dat is een jongen van niets. Hij is niet eens waard

om opgetild en weggegooid te worden, maar zei HGomez, ik heb hem zo gekweekt dat hij naar wijwater ruikt, een jongen die aan de rokken van de clerus hangt. Je weet Moeni, dat het Vicariaat niks van mijn persoon moet hebben. Ik heb in het verleden veel „katholiek goeds“ kapot gemaakt. Mijn persoonlijke levenswandel is ook van dien aard geweest dat ik bij de Roomsen een walging oproep, maar ik moet het Vicariaat meekrijgen in mijn strijd de Antillen te veroveren en de andere eilanden te vertappen. Daarom heb ik de los Santos benoemd tot gedeputeerde.

Ook moet en zal ik een dagblad nodig hebben die onder het mom van onafhankelijk te zijn mij en mijn politieke zetten zou steunen, ongemerkt natuurlijk en dat allemaal zal ik bereiken door Ergo de los Santos als gedeputeerde te benoemen — aldus de leider van de Nationale Volkspartij.

Mijnheer de voorzitter, naast mijn ideaal om aan de neger ras een volkomen gelijkwaardige positie toe te kennen, is het altijd mijn streven geweest de banden die ons Koninkrijk verbinden te verstevigen. Eerlijk en oprecht zal ik deze doel-

(Vervolg op pag. 7)

AANGIFTE VAN NIEUWE LEERLINGEN voor het OPENBAAR ONDERWIJS

Dinsdag, 28 juli 1964 van 4.00 tot 6.00 uur n.m.

Zaterdag, 1 augustus 1964 van 4.00 tot 6.00 uur n.m.

- HENDRIKSCHOOLO**: (MULO) voor jongens te Pietermaai.
- WILHELMINASCHOOLO**: (MULO) voor meisjes te Pietermaai.
- PRINSES CHRISTINASCHOOLO**: (MULO-ONDERBOUW) voor jongens en meisjes te Pietermaai.
- MICHEL MARTINUS ROMERSCHOOLO**: (MULO-BOVENBOUW) voor jongens en meisjes aan de Magdalenaweg.
- JOHAN VAN WALBEECKSCHOOLO**: (MULO-ONDERBOUW) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Jasminweg.
- GOVERNEUR JOHANN RUDOLF LAUFFERSCHOOLO**: (MULO-BOVENBOUW) voor jongens en meisjes aan de Adjudantenweg.
- GOVERNEUR OSCAR LOUIS HELFRICHSCHOOLO**: (MULO-ONDERBOUW) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Adjudantenweg.
- JOAN MAURITSSCHOOLO**: (MULO) voor jongens en meisjes met kleuterklassen te Mundo Nobo.
- PEDRO LUIS BRIONSCHOOLO**: (MULO-ONDERBOUW) voor jongens en meisjes met kleuterklassen te Kintjan (Steenrijk).
- EMMASCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Theaterstraat.
- ORANJESCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen in de Oranjestraat.
- WILLEM DE ZWIJGERSCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Frederikstraat.
- PRINS BERNHARDSCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen te Weis Afo.
- PRINSES BEATRIXSCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Wageningenstraat.
- PRINSES MARGRIETSCHOOLO**: (GLOB) voor jongens en meisjes met kleuterklassen aan de Bahamasweg.
- PRINSES IRENEKLEUTERSCHOOLO**: voor jongens en meisjes aan het Johan van Walbeeckplein.

N.B.:

INGESCHREVEN WORDEN OP DE:

HENDRIK- OF DE WILHELMINASCHOOLO TE PIETERMAAI:

leerlingen van de MULO-klassen 7 t/m 10, wonende ten WESTEN van Parera, Coronetweg, Helenastraat en ten OOSTEN van Belvederestraat, Naniesteeg, Bajonetstraat en Sabasteeg.

PRINSES CHRISTINASCHOOLO TE PIETERMAAI
leerlingen van de MULO-klassen 1 t/m 6, wonende ten WESTEN van Parera, Coronetweg, Helenastraat en ten OOSTEN van Belvederestraat, Naniesteeg, Bajonetstraat en Sabasteeg.

MICHEL MARTINUS ROMER- OF DE JOHAN VAN WALBEECKSCHOOLO TE MAHAAI:

leerlingen van de MULO-klassen 1 t/m 10 (en kleuterklassen) wonende ten NOORDEN van de Caracasbaaiweg en ten OOSTEN van de Comancheweg.

GOVERNEUR JOHANN RUDOLF LAUFFER- OF GOVERNEUR, OSCAR LOUIS HELFRICHSCHOOLO.

Leerlingen voor de MULO-klassen 1 t/m 10 (en kleuterklassen) wonende IN DE WIJK Buena Vista tot de Comancheweg.

JOAN MAURITSSCHOOLO: TE MUNDO NOBO
leerlingen van de MULO-klassen 1 t/m 9 (en kleuterklassen) wonende ten WESTEN van de Belvederestraat, Naniesteeg, Bajonetstraat en Sabasteeg tot aan de wijk Buena Vista.

PEDRO LUIS BRIONSCHOOLO TE KINTJAN (Steenrijk)
Leerlingen voor de MULO-klassen 1 t/m 6 (en kleuterklassen) woonachtig in het STADSGEDEELTE dat ligt ten OOSTEN van de Pareraweg, Coronetweg, Helenastraat en ten ZUIDEN van de Caracasbaaiweg.

EMMASCHOOLO AAN DE THEATERSTRAAT.
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 7 (en kleuterklassen) wonende ten WESTEN van Sint Jago, de Sint Jagoweg, Ooststraat, Woutersplein, Damsteeg, Gautinosteeg en tot de Sint Annabaai.

WILLEM DE ZWIJGERSCHOOLO IN DE FREDERIK- STRAAT TE OTRABANDA
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 7 (en kleuterklassen), wonende ten ZUIDEN van de La Plataweg tot aan de Sint Annabaai.

ORANJESCHOOLO AAN DE ORANJESTRAAT
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 7 (en kleuterklassen), wonende ten OOSTEN van Sint Jago, de Sint Jagoweg, Ooststraat, Woutersplein, Damsteeg, Gautinosteeg, en tot aan de Comancheweg.

PRINS BERNHARDSCHOOLO TE WEIS AFO
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 6 (en kleuterklassen) wonende ten OOSTEN van de wijk Buena Vista en tot aan de Comancheweg.

PRINSES BEATRIXSCHOOLO AAN DE WAGENINGENSTRAAT
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 7 (en kleuterklassen), wonende ten OOSTEN van de Sittardstraat, Velpstraat, Salinja tot de Rijkseenheidboulevard.

PRINSES MARGRIETSCHOOLO AAN DE BAHAMASWEG TE BUENA VISTA
Leerlingen voor de GLOB-klassen 1 t/m 7 (en kleuterklassen) wonende ten NOORDEN van de La Plataweg tot en met Buena Vista.

PRINSES IRENEKLEUTERSCHOOLO AAN DE JOHAN VAN WALBEECKPLEIN
Leerlingen van de kleuterklassen, wonende ten WESTEN van de Pareraweg, Berg Altina, Coronetweg, Helenastraat en ten OOSTEN van de Belvederestraat, Naniesteeg, Bajonetstraat en Sabasteeg.

BIJ INSCHRIJVING VAN LEERLINGEN DIEN T OVERGELEGD TE WORDEN:
Een uittreksel uit het geboorteregister of trouwboekje.

VOOR 1 SEPTEMBER MOETEN:

- leerlingen voor de kleuterklassen: de leeftijd bereikt hebben van 4 jaar.
- leerlingen voor MULO + GLOB-scholen: de leeftijd bereikt hebben van 6 jaar.

Overlegging van het POKKENBRIEFJE kan geschieden: op de dagen van inschrijving of op de eerste schooldag.

OP 8 AUGUSTUS OPENING

Voetbalcompetitie telt 45 elftallen

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Vijfenvoertig elftallen zullen deelnemen aan de voetbalcompetitie 1964-'65 van de Aruba Voetbalbond, die zaterdag 8 augustus officieel geopend wordt. In de hoofdklasse werden door de AVB zeven clubs opgesteld. De achtste plaats wordt opengehouden voor Hubentud Millionarios, welke club zoals bekend door de NAVU voor de duur van een jaar werd geschorst en na die schorsing weer in de hoofdklasse gaat spelen.

Plaats open voor H.M.

In het Wilhelminastadion wordt de voetbalcompetitie met de hoofdklasse-wedstrijd RCA-Sportboys geopend. In de hoofdklasse spelen de volgende clubs: RCA, Sportboys,

Jong Aruba, La Salle (vroeger Estrella), San Nicolas jrs., Tropical en Dakota. Hubentud Millionarios werd niet opgesteld, daar deze club door de NAVU, in tegenstelling tot het besluit van de arbitragecommissie, voor de duur van een jaar werd geschorst.

Hubentud en NAVU

Hubentud heeft door tussenkomst van haar advocaat de heer Juan B. Wix de NAVU enige weken geleden aangeschreven over deze straf en verzocht ondermeer te berichten of de NAVU bevoegdheid heeft deze straf op te leggen, alsmede de NAVU het verzoek gedaan om de statuten toe te sturen. Tot op heden heeft de NAVU deze brief niet beantwoord. De plaats van Hubentud wordt in de hoofdklasse opengehouden, totdat deze club weer kan spelen.

A, B, Reserves, Junioren

In de A klasse werden tien clubs ingedeeld, waaronder Aruba Juniors, die van de hoofdklasse degradeerde, de andere teams zijn: Bubali, Riverplate, SCA, Britannia, Brazil Jrs., Deportivo, Santa Fe, Trappers en Universal. In de B klasse spelen zeven teams: Arsenal (een nieuwe club van Rooi Angochi), Jong San Nicolas, Real Matividiri, Trupial, Union Mut. Bolairiana (een nieuwe club van de Bonaireanen), Union Santa Cruz (i.p.v. Lucky Star) en Vitesse. In de reserveklasse komen 12 teams uit: Arsenal, Aruba Jrs., Britannia, Bubali, Jong Aruba, RCA, Sportboys SCA, La Salle, Trappers, Tropical en Universal. Bij de junioren: Aruba Jrs., Brazil Jrs., Britannia, Bubali, Dakota, North Stars (een nieuwe juniorencub van Noord) RCA jrs., Riverplate en La Salle jrs. (i.p.v. Estrella jrs.).

Pedagogisch centrum lijdt aan geldgebrek

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — In aansluiting op het bericht in de AMIGOE van enige dagen geleden, waarin werd vermeld dat het pedagogisch centrum voorlopig niet zal doorgaan, lezen wij in het maandblad „Contact”, dat de vertegenwoordigers van de drie onderwijsbonden deze plannen met de pedagogiekleraar van het Colegio Arubano hebben besproken. „Melden wij U”, aldus Contact, „vorige maand sombere geluiden van het onderwijs van Curaçao, ook op Aruba schijnt het onderwijs de grootste klappen van de verslechterde financiële situatie te zullen krijgen. De pogingen van de onderwijsbonden om via het pedagogisch Centrum mee te helpen de grote gebreken, die allerwege bij ons onderwijs geconstateerd worden, te onderzoeken en waar mogelijk te verbeteren kunnen in el geval niet op financiële steun van het eilandgebied rekenen. In hoeverre steun van het Land kan worden verkregen moet nog worden afgewacht.

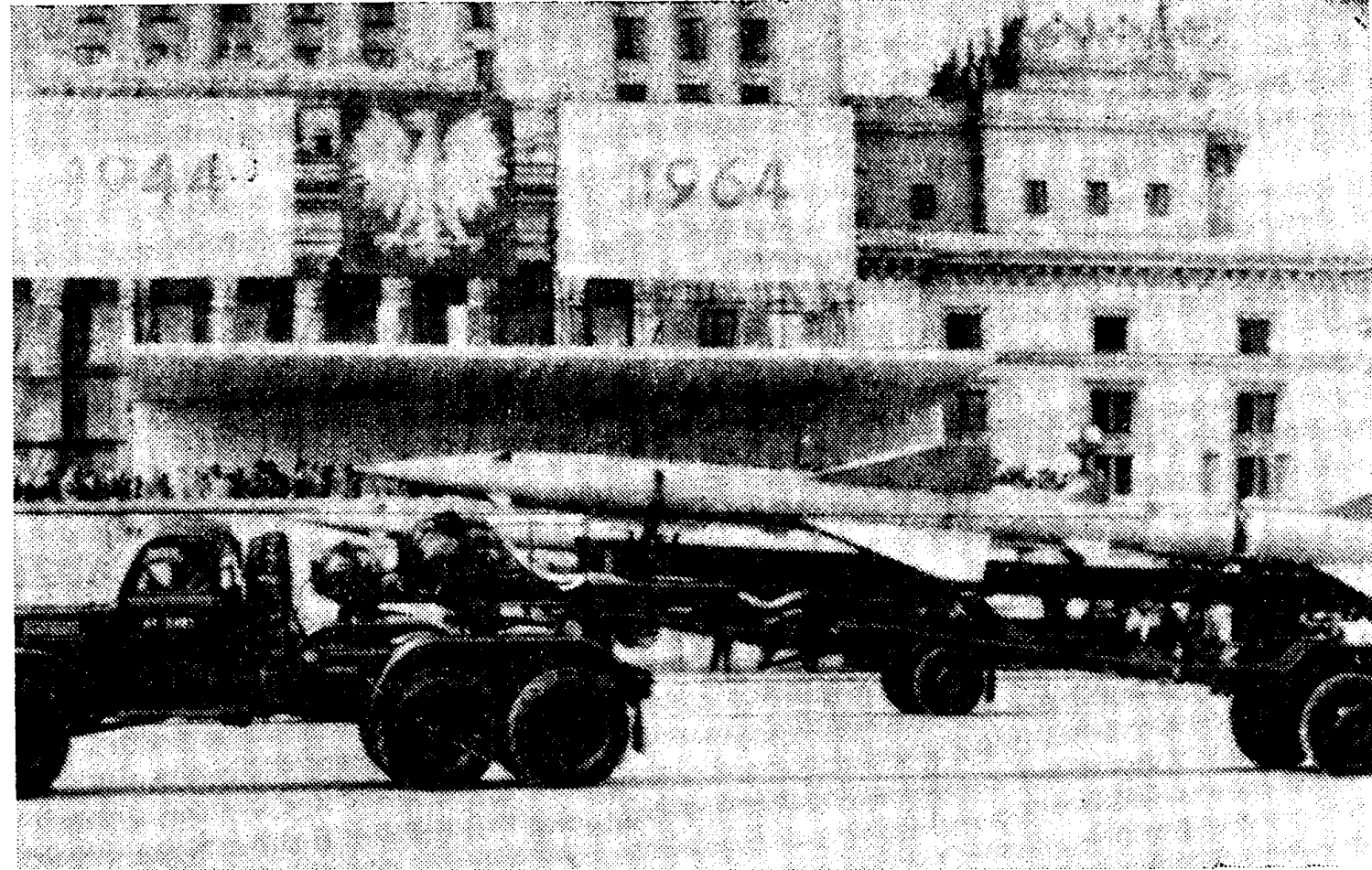
Botsing: flinke schade

(Van de redactie Aruba) SAN NICOLAS — Gisterenocht om tien minuten over twaalf wilde de bestuurder van een personenwagen in de Bernhardstraat, ter hoogte van de zijweg naar Brasil, links afslaan, toen een tegenligger naderde. Een aanrijding was niet te vermijden.

SOVJET-VISSERS MET ZUIGPOMPEN VOOR VS?

Vissersvloot bij Kaap Cod

BOSTON (RTR) — Amerikaanse vissersdeskundigen stellen een onderzoek in naar berichten volgens welke een grote Russische vissersvloot ter hoogte van Kaap God van krachtige pompen gebruik maakt om de vis in de ruimen te zuigen.

Mishandeling zwaar bestraft

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Een 22-jarige arbeider werd gistermorgen voor het gerecht in Eerste Aanleg veroordeeld tot twee maanden en veertien dagen gevangenisstraf, wegens mishandeling van zijn vriend.

Op 5 juni was beklagde met een vriend op „paranda” gegaan, waarbij een hevige borrel gedronken. Op een gegeven ogenblik kregen de vrienden ruzie, waarbij beklagde zijn vriend met een fles enige verwondingen toebrengt. Tot slot gooide hij de fles tegen de kaak van zijn vriend, die daardoor een kaakfractuur opliep en tot op heden daardoor nog niet kan praten. De officier eiste een gevangenisstraf van drie maanden.

Aruba genodigd voor jeugdbasebal

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Het bestuur van de Amateur Basebalbond Aruba (ABBA) ontving een telegram, gevolgd door een brief van de Cubaanse Basebalbond. In dit telegram wordt Aruba uitgenodigd om in september in Havana deel te nemen aan de reis en verblijfskosten worden door jeugdbasebalkampioenschappen. De Cubaanse regering en basebalbond betaald. Het is nog niet bekend of Aruba aan deze wedstrijden zal deelnemen.

Kleine diefstallen

SAN NICOLAS — In San Nicolas werd de 35-jarige J. A. C. door de recherche aangehouden. Hij wordt verdacht van verduistering van f. 60. In de Lago Heights werden uit een woning enige sloffen sigaretten ontvreemd. Door de politie werd een 14-jarige jongen aangehouden, die bekende zich schuldig te hebben gemaakt aan deze diefstal. De sigaretten werden achterhaald en de jongen werd een procesverbaal aangezegd.

Ongevalleverzekering voor schoolkinderen niet mogelijk geacht

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft aan het bestuur van de Arubaanse Onderwijsbond n.a.v. haar verzoek voor verzekering van schoolkinderen, medegedeeld dat het voor het BC niet mogelijk is over te gaan tot het sluiten van een ongevalleverzekering voor alle schoolkinderen.

Door het sluiten van de bedoelde verzekering, aldus de brief van het BC aan de AOB, treedt de overheid in de taak van de ouders: de zorg voor hun kinderen. Uiteraard heeft de overheid voor de kinderen „te zorgen”, zolang deze op school vertoeven, maar hiervoor loopt reeds de WA-verzekering. Bovendien vallen de minder draagkrachtige ouders door de bestaande sociaal-medische voorzieningen toch onder „de zorgen” van de overheid.

Het bestuur van de AOB besloot deze kwestie in handen te geven van de hoofden der scholen, omdat een eventuele regeling, waarbij de ouders bijdragen tot een verzekering niet zonder de medewerking van de hoofden te verwezenlijken is.

John Skerry van het Amerikaanse Bureau van Visserij heeft tot verslaggevers gezegd dat de Russen vorig jaar in Europese wateren proeven namen met zuigpompen voor het vangen van vissen. Ter grootte van sardines. „Wij moeten aannemen dat ze nu in onze buurt de proeven met deze nieuwe uitrusting voortzetten.”

James Ackert, de voorzitter van de Amerikaanse vakbond van vissers op de Atlantische Oceaan, heeft verklaard, dat de geleerden ervan overtuigd zijn, dat de vangsten in het noordwestelijk gedeelte van de Atlantische Oceaan het toelaatbare peil bijna overschrijden. Volgens hem zouden de Verenigde Staten hun visserijgrenzen tot 320 kilometer uit de kust moeten verleggen.

Met ingang van 1 augustus zal in West-Duitsland en West-Berlijn de porto voor brieven tot twintig gram en briefkaarten naar Nederland worden gelijkgesteld aan die voor het binnenlandse verkeer. (DPA)

Ter gelegenheid van de 20ste verjaardag van de Poolse communistische staat is in Warschau een grote militaire parade gehouden. Op de foto rijden raketwagens voorbij het erepodium.

Sen. Rojas naar Trinidad

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Senator Rojas was gisteravond zeer verontwaardigd toen hij naar Trinidad vertrok. Hem was van politiezijde verzoekt een directe handeling in verband met arbeidsgeschillen te verrichten.

Senator Rojas verklaarde dat de secretaris-generaal van de IFPCW, Haskins, bij minister C. D. Kroon geprotesteerd had tegen het massale ontslag bij de aannemers. Minister Kroon had toen verzoekt iemand te sturen om zich op de hoogte te stellen waarom de IFPCW Senator Rojas naar Aruba zond. Nu hij zich op de hoogte wilde stellen werd hem van politiezijde verzoekt zich hier buiten te houden. Hij verklaarde de IFPCW op de hoogte te zullen stellen van het verloop van een en ander.

Intussen vernemen wij dat de OCTA beroep heeft aangezekend tegen de uitspraak in kort geding van 11 juli, waarbij de staking bij McKee onrechtmatig werd verklaard.

Desgevraagd deelde minister Kroon vanmorgen op Curaçao mee, dat aan de heer Rojas inderdaad is geadviseerd zich niet rechtstreeks met de stakingsaffaire op Aruba te bemoeien. Hij stond echter volkomen vrij uit hoofde van zijn functie advies te verschaffen. Overigens was de minister niets gebieken van enigerlei verontwaardiging bij de heer Rojas, met wie hij vanmorgen een uitvoerig gesprek op Curaçao had. De heer Rojas is inmiddels naar Trinidad vertrokken, maar keert donderdag op Aruba terug om de daar te houden „seminar” bij te wonen.

Vergadering NAVU 9 aug.

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Op zondag 9 augustus wordt in Hotel Basi Ruti de jaarvergadering van de Nederlands Antilliaanse Voetbal Unie (NAVU) gehouden. Tijdens deze vergadering zullen de jaarverslagen worden behandeld en vier nieuwe bestuursleden gekozen. Aan de beurt van af treden zijn de heren Mordry Maduro, W. van Rosberg, Porferio Croes en Matheo Reyes. Zij zijn allen herkiesbaar.

Voorts zal gesproken worden over de kwestie Hubentud Millionarios. De agenda vermeldt eveneens het deelnemen van een Bonaireaans voetbalelftal aan de wedstrijden van de ASU-Olympiade, zonder toestemming van de NAVU en de AVB.

Boekhandel Mariska

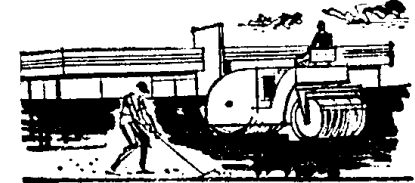
VOOR ALLE BOEKEN VAN DE HBS EN KWEESCHOOL

- * vulpennen
- * linealen
- * driehoeken
- * gradenboog
- * passerdozen
- * vlakgom
- * schooletuies
- * schoolagenda's
- * olieverf
- * plakkaatverf
- * penselen
- * tekenpotloden
- * schetsboeken
- * tekenpapier

OERSTERKE LEDEREN SCHOOLTASSEN, vanaf f 6,25. Bij aankoop van een nieuwe schooltas krijgt U f 2,50 terug voor de oude tas.

Lever tijdig je boekenlijst af bij ons en terwijl je van de vakantie geniet maken wij de boeken voor het nieuwe schooljaar kant en klaar.

P.S. Alle leerlingen van Colegio Arubano, die deze advertentie uitknippen en meenemen naar Boekhandel Mariska ontvangen GRATIS een pocketboek naar keuze.

AANLEGGEN van

- * Wegen
- * sportvelden
- * inritten
- * parkeerterreinen
- * industriële terreinen
- * bouwgronden

N. V. Arubaanse

Wegenbouwmaatschappij

Awakattistraat 12, O'stad
tel. 3007

Mgr Mutsaerts in stervensgevaar

'S HERTOGENBOSCH (ANP) — De toestand van mgr. W. Mutsaerts, emeritus bisschop van het bisdom Den Bosch, die vorige maand zijn 75ste verjaardag en zijn gouden priesterjubiläum heeft gevierd, is zorgwekkend geworden. De ziekte, waaraan de bejaarde monseigneur Mutsaerts de afgelopen 5 jaar heeft geleden, heeft thans een zodanig verloop, dat de behandelende geneesheer geen hoop op herstel meer heeft kunnen geven. Reeds eerder is de emeritus bisschop voorzien van de Sacramenten der Zieken.

Continental

koopt NU Uw banden en profiteert van het GRATIS OPZETTEN. Alle maten voorradig.

E. & G. Martijn (Aruba) Ltd.
Havenstraat 10-12
Telefoon 1492-1493

TAKE YOUR CAMERA TO..

Holland vacation

Save the fun on Kodak film
Neme Import Export Company
tel. 1754-1775-1840

TE KOOP twee 9-vt zeilbootjes,

ook gesch. voor kl.
bb-motor; f. 125,- p. st.
Boerhaavestraat 51
Tel. 2952

Petrona & Croes (Aruba) N. V.
voor

- * het leveren van al uw bouwmaterialen
- * het bouwen van Uw woning
- * het ontwerpen van Uw woning

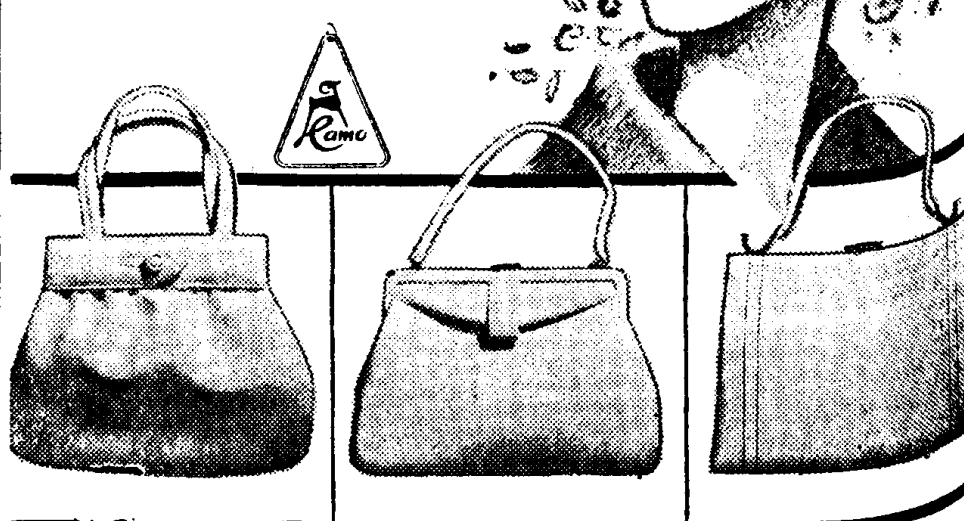
Ook kunnen wij U helpen met de eventuele financiering van bovengenoemde onderwerpen.

Kantoren en magazijnen:
Anasastraat - Dakota
tel. 2800

VERJAARDAG?

Geef zo'n verrassende, modieuze HAMO TAS!

U hebt keus uit vele tientallen luxueuze modellen in de nieuwe modekleuren
VANAF: F. 8.95

Uw adres voor Hamo-skai tassen
HARTOG
SCHOENHANDEL N.V.
Nassaustraet 99 - Oranjestad

Als U denkt dat U zich

KLIM

niet kunt veroorloven,

dan is het omdat

U niet op de hoogte bent

van de NIEUWE lage prijzen van

KLIM

BEURS VAN NEW YORK

Al Co	88	Westerns	44	Rep. Steel	44 1/2
Amerade	83 3/4	Ford	53 1/2	Reynolds	43 1/4
Am T and T	72	Gen. Elec.	84 3/4	Royal Dutch	46 1/2
Anaconda	45 1/8	Gen. Motors	50 1/4	Sears Robuck	118 3/4
Bethlehem	37	IBM	463 3/4	Shell Oil	50 5/8
Boeing	55	Int. Nickel	79 1/2	Sperdy Rand	15
Brit Am Oil	31 7/8	Jones	80 1/2	Stand Cal	65 7/8
Can Pac	43	KLM	17 3/8	Stand NJ	87 3/8
Cat Pil	33 1/2	Monsanto	81	Tex Instr.	76 1/4
Chrysler	52 7/8	Nat Cash	75 1/8	20th Cen. Fox	25 3/8
Col Gas	28 7/8	NY Cen.	45 1/4	US Steel	58
Douglas	28 7/8	Olie Math.	44 1/8	Westingh.	33 1/4
Dupont	264 3/4	Philips	55 5/8	Dow Jones	845.64

De koningin en prinses Beatrix worden op het vliegveld van Grosseto verwelkomd door plaatselijke autoriteiten, terwijl, een carabinieri een eregala brengt. Van Grosseto was het nog slechts een korte reis naar Porte Ercole, het vakantieverblijf van de koninklijke familie.

Tass reageert fel op kern-overeenkomst

Met het oog op aanspraken W-Dld

MOSKOU (TASS) — „De regeringen van de Verenigde Staten en andere NAVO-landen laden een ernstige verantwoordelijkheid op zich door het nemen van nieuwe maatregelen inzake de verspreiding van gegevens over kernwapens”, aldus een vrijdags door het Sovjet-Russische persbureau Tass verspreide verklaring.

Deze verklaring werd afgeleigd naar aanleiding van een overeenkomst tussen de Verenigde Staten en de NAVO-landen over het verspreiden van deze gegevens. „Wanneer donderdag politie en militairen niet snel tussenbeide zouden zijn gekomen.

Meer doden bij rel in Singapore

SINGAPORE (RTR) — Zes mensen werden donderdag in Singapore doodgestoken of geslagen, waarmee het dodencijfer van de botsingen tussen Maleiers en Chinezen, die zich nu al drie dagen voordoen, tot achtien steeg. Honderden mensen zijn tot dusver gewond. Een militaire zeggman verklaarde, dat „het een bloedbad zou zijn geworden”, wanneer donderdag politie en militairen niet snel tussenbeide zouden zijn gekomen.

Minister Luns naar Indonesië vertrokken

Verbetering betrekkingen

SCHIPHOL (ANP) — Gistermiddag om kwart over vijf is de minister van Buitenlandse Zaken, mr. J. M. A. H. Luns, vertrokken naar Jakarta, om enkele ambtenaren, met het lijfsteel van de KLM van Schiphol naar Jakarta, te bezoeken.

Vlak voor zijn vertrek zei de bewindsman in een korte persconferentie dat hij weinig had toe te voegen aan hetgeen hij de laatste dagen reeds aan de pers had meegedeeld. De minister hoopte, dat zijn bezoek aan Indonesië zou bijdragen tot verbetering van de betrekkingen tussen beide landen. Het verheugde hem, dat er de laatste jaren reeds een grote vooruitgang te constateren viel.

Rechtenonderz. in Irian vlot

DJAKARTA (Van een speciale ANP verslaggever). — De samenwerking in de Nederlands-Indonesische commissie voor onderzoek naar de aard van Nederlandse zakelijke rechten en concessies in west Irian is zeer goed. Dit heeft het commissielid Jhr mr E. O. van Suchtelen gisteren te Djakarta gezegd. Het gaat om vele honderden gevallen van opstalrecht en enkele tientallen van erfpacht.

Nobele revolte gecollectiviseerd

ELK jaar rond de twintigste juli worstelt West-Duitsland met het probleem van het voormalig binnenlands verzet tegen Hitler, in het bijzonder met de bomaanslag, die op 20 juli 1944 werd gepleegd op het hoofdkwartier van de Führer in de „Wolfsschanze” bij Rastenburg in Oost-Pruisen. Elk jaar komt een „Studiekring van de twintigste juli” rond voornoemde datum bijeen in de Berlijnse gevangenis van Plötzensee, waar de samenwerers tegen Hitler geëxecuteerd werden. En zowel leger- als regeringsautoriteiten laten deze datum geen jaar voorbij gaan zonder eer te bewijzen aan de „goede Duitsers” die bewezen hebben dat ook onder het Duitse volk verzetseerders hun leven veild hadden om Europa te bevrijden van de tyrannie van Hitler.

DE WERELD VANDAAG

het debat van de „Studiekring van de twintigste juli” in Plötzensee heeft bijgevoeld. Men wil het tegenwoordig doen voorkomen dat de oorzaak dier onenigheid niet specifiek Duits, doch internationaal is, omdat de kern van dit debat wordt gevormd door het beginsel dat zelfs een officier een politiek oordeel moet vellen over het beleid van de regering en dat zijn geweten eventueel voorrang heeft boven het eisen van de regering. Het is echter specifiek Duits dat men hiervan een probleem maakt. Nooit zullen de grenzen van de gehoorzaamheid van de beëdigde militair gecroet afgepaald kunnen worden. Dit kan van geval tot geval slechts gescheiden door het geweten. Dit nu baant bij andere volken overwegend in intuïtie zijn weg, terwijl het in Duitsland deelt in de aard van het „Duitse wezen”, dat alles poogt te ordenen en te binden aan paragrafen. Waar deze ontbreken hebben zij geen nationaal houvast en weten zij niet met het individuele geweten, dat opstaat tegen een gevestigde orde, geen weg. Daarom slaagt in Duitsland alleen de revolutie, die van boven af wordt opgelegd.

Degrelle heeft nog politieke ambities

Voorstander van eenheid Europa

(Van onze correspondent)

MADRID. — Met de gerechtelijke verjaring van zijn collaboratie misdrijf in het zicht heeft de gewezen rexisteleider Léon Degrelle uitdagerende verklaringen afgelegd in Spanje. Hij zou zich kandidaat willen stellen bij de aanstaande parlementsverkiezingen „opdat het volk zelf zijn mening zou kunnen bepalen over zijn gedrag tijdens de oorlog”.

Léon Degrelle zei onder meer: „Indien de Belgische regering mij gedurende acht dagen mijn standpunt laat uiteenzetten in het Sportpaleis te Brussel, zal ik bereid zijn onmiddellijk terug te keren zonder op de verjaring te wachten. Ik zal enkel eisen door een normale rechtbank te worden berecht en dat de zittingen over de radio uitgezonden worden. Daarna zal ik bereid zijn mijn kandidatuur te stellen als volksvertegenwoordiger voor Brussel, opdat het volk zelf zijn mening zou kunnen zeggen. Niet uit politieke ambitie maar enkel en alleen om gedaan te maken met het verleden: ik vind dat het onaanvaardbaar is dat men gedurende twintig jaar niet getraht heeft in België te weten of wij, die het communisme bestreden hebben aan het oostfront, mensen van goede trouw waren”.

Léonmaking Europa

Deze verklaringen die enkele dagen geleden tegenover journalisten werden afgelegd, gingen gepaard met beschouwingen over de eenmaking van Europa die de gewezen rexisteleider nodig acht „van de Atlantische Oceaan tot het Oeraalgebergte”.

Maar, zo zei hij, de Europese opvattingen van De Gaulle zijn „het Europa van Papa”. „De Gaulle, die ik trouwens erg bewonder, leeft nog in het jaar 1910 wat Europa betreft”.

Degrelle die van mening is, dat Europa zo spoedig mogelijk moet worden cengemaakt, verklaarde: „Zoals tijdens de renaissance de provincies zijn samengesmolten in een staat, zo verkeren wij thans in het stadium waarin de landen met hun grenzen en hun particularisme voort-

Akkoord bereikt over verbinding met satellieten

WASHINGTON (RTR) — In Washington is op een conferentie van meer dan honderd vertegenwoordigers van 18 landen definitieve overeenstemming bereikt over een wereldomvattend commercieel verbindingsstelsel met satellieten. Het is de bedoeling dat de verbindingsdiensten medio of eind 1967 volledig werken na de voltooiing van experimenten met verschillende typen satellieten.

De betrokken landen zijn: Australië, België, Canada, Denemarken, Engeland, Frankrijk, Ierland, Italië, Japan, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Portugal, Spanje, de VS, West-Duitsland, Zweden en Zwitserland. Andere landen kunnen zich later aansluiten. Een verrassing was, dat het Vaticaan besloot onmiddellijk aan het project deel te nemen.

Herdenking bevrijding met meer luister in '65

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — De overheid en het particulier organisatieleven willen op 5 mei 1965 de bevrijding van Nederland lustelijker herdenken, dan in voorgaande jaren. De regering doet hierover naar alle waarschijnlijkheid mededelingen in de Troonrede, terwijl op de rijksbegroting 1965 gelden voor deze speciale herdenking uitgetrokken worden. De viering zelf zal georganiseerd worden door het nationaal comité bevrijdingsdag in samenwerking met de commissie nationale herdenkingen.

Hoogtepunten uit deze viering zijn uiteraard de diverse officiële herdenkingen in verschillende steden en op historische plaatsen, militaire parades en de volledige vrije dag, die eens in de vijf jaar gegeven wordt. Aan de viering van de bevrijding, die twintig jaar geleden een feit werd, gaat de herdenking van de gevallen op 4 mei vooraf. Op de officiële begraafplaatsen zal daarbij bijzondere aandacht worden besteed aan de twintig jaren, die gevolgd zijn op 5 mei 1945 en aan de resultaten van het verzet tegen onderdrukking en geweld. De plannen voor de feestelijke viering van 5 mei 1965 worden waarschijnlijk in september door de samenwerkende organisaties ontvouwd en toegelicht. De viering krijgt behalve een landelijk ook een gemeentelijk accent, terwijl bovendien grote aandacht aan de schooljeugd wordt besteed.

Controlecommissie in Laos richtte niets uit

Wankel bestand meer bedreigd

LONDEN (RTR) — In een rapport van de internationale controlecommissie voor Laos, op 20 juni uitgebracht aan Engeland en de Sovjet-Unie als co-voorzitters van de conferentie over Laos in Genève van 1962, verklaren de Indiase en Canadese leden der commissie (de Poolse leden hielden zich buiten het rapport) dat zij in hun pogingen om een onderzoek in te stellen naar beweringen als zouden communistische troepen uit Noord-Vietnam strijden naast die van de Pathet Lao, werden gehinderd door de voortdurende weigering van de Pathet Lao om hen tot het bevestigde gebied toe te laten anders dan onder zeer strenge controle.

De commissie meent uit deze weigering te moeten afleiden, dat de Pathet Lao iets te verbergen heeft. Voorts wordt in het rapport, dat vrijdag door het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken is gepubliceerd, bezorgdheid uitgesproken over de mogelijke gevolgen van de jongste veranderingen in de militaire posities der elkaar bestrijdende machten. Enerzijds vreest de commissie dat de partij, die laatstelijk terrein heeft gewonnen, daardoor zou kunnen worden aangemoedigd te proberen verdere militaire successen te boeken, terwijl anderzijds de partij die grondgebied heeft verloren, tot vergeldingsacties zou kunnen overgaan. In beide gevallen, aldus het rapport verder, zou het bestand, dat toch reeds haastig werd geschoond, ophouden te bestaan en dit zou bijna onvermijdelijk tot een openlijke burgeroorlog moeten leiden.

Castro speelt baseball tegen VS

SANTIAGO (RTR) — De Cubaanse premier, Fidel Castro, gisteren op als baseballspeler en hielp een team van studenten uit VS en Canada te verslaan. Dr. Castro en zijn broer Raul, die vice-premier en minister van de Strijdkrachten deden mee in een Cubaans bevoorrecht team. De Amerikanen behoorden tot een groep die vorige maand, in strijd met het bevel van het State Department, naar Cuba reisde.

De Poolse communistische leider Gomolka heeft tijdens een bijeenkomst in Warschau een aanpak gedaan op het Amerikaanse militarisme en de ideeën van Barry Goldwater. Ook premier Chroesjtsjev had felle kritiek op de Republikeinse kandidaat, die de zaal uit protest verliet. Volgens Gomolka en Chroesjtsjev schuinden elkaar de hand, terwijl (van links) de Oostduitse partijleider Ulbricht, de Pool Zawal-

Erhard praat met Adzjoebai

BONN (DPA) — Bonds-kanselier Ludwig Erhard van West-Duitsland zal de hoofdredacteur van het Russische regeringsblad Izvestia en schoonzoon van premier Chroesjtsjev Alexei Adzjoebai, volgende week dinsdag in Bonn voor en onderhoud ontvangen. Naar de Westduitse regering-woordvoerder Von Hase voensdags verder mededeelde, hebben de Russen om dit gesprek verzocht. Met het besluit van de kanselier om Adzjoebai te ontvangen is een om de gekomen aan langdurig beread lingen het Westduitse kabinet over deze kwestie.

Adzjoebai brengt een bezoek van twee weken aan West-Duitsland. Volgens politieke kringen in Bonn zal bij het gesprek tussen hem en Erhard wellicht de kwestie van een bezoek van Chroesjtsjev aan de bondsrepubliek ter sprake komen. Prof. Erhard heeft verscheidene malen verklaard, dat de Russische leider welkom zal zijn in Bonn, als hij wil komen.

Persstemmen over uittreden van paters-journalisten uit hun orde

(Van onze correspondent)

AMSTERDAM — Dagbladen van verschillende pluimage hebben in commentaren uitvoerig aandacht besteed aan het besluit van de paters J. Arts en N. van Hees om uit de orde der Jezuiten te treden. Een besluit, dat zoals bekend, een gevolg is geweest van het verbod, dat hun destijds door hun overheid te Rome werd opgelegd, nog langer journalistieke medewerking aan De Nieuwe Linie te verlenen. Onder verantwoordelijkheid van mgr Bekkers zullen zij nu aan het katholieke weekblad verbonden blijven. Hieronder laten wij enkele passages uit de commentaren volgen.

DE VOLKSKRANT — Het katholieke ochtendblad „De Volkskrant” constateert dat elk weldenkend mens zal betreuren dat het zo ver gekomen is. „Dat het mogelijk is gebleken om met behulp van mgr W. M. Bekkers een oplossing te vinden, die in elk geval een nieuwe weg opent, zal veel goed doen. Er zijn in deze kwestie zware wissels getrokken op de geestelijke weerbaarheid van de betrokkenen. Deze gedachte is de eerste, die zich opdringt bij het vernemen van de ingrijpende besluiten die gevallen zijn”. En verder „Het wrange van de situatie is daarbij vooral, dat het waarschijnlijk niet zo had behoeven te lopen als er een openbare communicatie geweest was tussen instanties, die vanuit Rome op een overleefde manier plegen te reageren, de mensen, die hier te lande wel eens aanleiding tot reactie kunnen geven”.

DE TIJD-MAASBODE — „Wat de Nieuwe Linie zelf betreft”, zo besluit De Tijd-Maasbode zijn commentaar, „de schijn van goedkeuring, welke het blad nu van minstens één bischop gekregen heeft, geeft steun aan het beleid van de hoofdredactie van dit blad, een beleid dat wij niet altijd bewonderd hebben. Onze indruk is dat het blad in de keuze van de onderwerpen, althans zeker in de behandeling daarvan, vaak voor progressief aanziet, wat op zijn minst onstuimig mag heten. Mag men verwachten, dat de verantwoordelijkheid welke mgr Bekkers door zijn besluit indirect voor de inhoud van het blad genomen heeft, daarin verandering zal brengen? Wij wachten de ontwikkeling met belangstelling af”.

ALGEMEEN HANDELSBLAD — Het — liberale — Algemeen Handelsblad schrijft: „Als buitenstaanders achten wij het verheugend, dat de redactie van „De Nieuwe Linie” in haar bezetting ongeschonden uit deze ontwikkeling te voorschijn is gekomen. Het blad vormt vaak voor niet-katholieken een boeiend geheel. Doelbewust streeft de redactie naar een verbreding van de opening tussen katholieke en niet-katholieke Nederland”.

HET PAROOL — Onder de kop „Geslaagd Verzet” schrijft het socialistische Parool: „Het begrip, dat aan de dag is geleegd voor de gewetensnood van beide paters, is allerminst een voorbeeld van hoe het gewoonlijk toegaat in de rooms-katholieke hiërarchie. Er tekent zich iets in af van het doorbreken van nieuwere opvattingen tegen de krachten van

ki, de Tsjechooslovakische president Novotny en de Pool Cyrankiewicz applaudiseren.

het behoud. Het kan enige voldoende wekken, dat het Nederland is, waar de wens tot „hervorming” klaarblijkelijk zo krachtig en strijdbaar leeft”.

HET VRIJE VOLK — Het socialistische Vrije Volk publiceert een interview met een van de twee betrokkenen, pater J. Arts, die volgens het verslag o.m. verklaarde: „Waar het volgen van de leiding niet meer samenvalt met het volgen van het geweten, moet men het laatste kiezen, anders vervalt men tot „Befeht ist Befehl”. De principieel achtergrond van het uittreden wordt bepaald door vragen als: menselijke verhoudingen of machtsuitoefening van boven af, dienen of heersen, luisteren of decreteren. Wie durft beweren, dat God's wettelijke via de man-in-het-ambt voorschrijft aan de mensheid geeft? Toch is dat de praktijk”. En verder: „Het besluit van mgr Bekkers is moreel geweest. Hij heeft het genomen op een ogenblik, dat wij in het middelpunt stonden van soms heftige discussies”.